

Notitie / Memo

Haskoning Nederland B.V.
Water & Maritime

Aan: Bedrijvenschap Medel
Van: YB
Datum: 4 maart 2026
Kopie: RB
Ons kenmerk: BK4350-RHD-XX-XX-ME-EO-0001
Classificatie: Projectgerelateerd
Gecontroleerd door: LW

**Onderwerp: Onderbouwing haalbaarheid soortenbescherming TAM IMRO
omgevingsplan bedrijventerrein Medel, Tiel**

1 Aanleiding

Bedrijvenschap Medel is voornemens het bedrijventerrein Medel in Tiel uit te breiden met twee kavels. Dit betekent dat huidig agrarisch en groen gebied wordt getransformeerd tot bedrijventerrein. Hiervoor dient onder andere een nieuw omgevingsplan te worden opgesteld. Ruimtelijke plannen en/of ingrepen, zoals het nieuwe omgevingsplan voor dit bedrijventerrein, moeten worden getoetst aan vigerende natuurwet- en regelgeving. In het kader van dit nieuwe omgevingsplan is een ecologische quickscan uitgevoerd¹. In deze natuurtoets is geconcludeerd dat het nieuwe omgevingsplan mogelijk leidt tot een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van kleine wolfsmelk, oeverzwaluw, grote modderkruiper, poelkikker en rugstreeppad. Om die reden wordt er in 2026 voor deze soorten soortgericht onderzoek uitgevoerd. Echter is de wens om het nieuwe omgevingsplan al voor uitvoering van het nader soortgericht onderzoek vast te stellen. In deze memo wordt beoordeeld of het onderdeel soortenbescherming van de Omgevingswet de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan (vooruitlopend op de resultaten van de soortgerichte onderzoeken) kan belemmeren.

2 Werkwijze

Om tot een gedegen beoordeling te komen of het onderdeel soortenbescherming een belemmering kan vormen voor het reeds vaststellen van het nieuwe omgevingsplan worden de volgende 3 onderdelen (zoals voor de verschillende beschermingsregimes staat beschreven in Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) artikel 8.74j, k en l) nader toegelicht en/of onderbouwd:

- Het wettelijk belang;
- Een alternatievenafweging;
- Gunstige staat van instandhouding.

De uitwerking van bovenstaande punten staat beschreven in hoofdstuk 3.

¹ Natuurtoets: omgevingsplan bedrijventerrein Medel, Tiel. Referentie: BK4350-HK-XX-XX-RP-EO-0001. Haskoning, November 2025.

2.1 Oeverwaluw

Op 4 februari 2026 is er een veldbezoek uitgevoerd om de situatie ten aanzien van de oeverwaluw te beoordelen. Bij bezoek van het plangebied is vastgesteld dat de potentiële broedplaats voor oeverwaluwen (een grote zandbult met steilwanden) reeds is verwijderd, zie Figuur 2-1. Deze verwijdering heeft plaatsgevonden buiten het broedseizoen. Hiermee is het uitgesloten dat de werkzaamheden na vaststelling van het omgevingsplan leiden tot een overtreding ten aanzien van oeverwaluw. Een verdere beoordeling van de alternatieve broedplaatsen in de omgeving en nader onderzoek naar de oeverwaluw in het plangebied is niet meer noodzakelijk.

Figuur 2-1 Locatie in het plangebied waar voorheen een potentiële broedplaats voor oeverwaluw aanwezig was. Foto: Haskoning, februari 2026.

3 Onderbouwing artikel 8.74 Bkl

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de volgende onderdelen van het Bkl artikel 8.74 onderbouwd:

- Het wettelijk belang;
- Een alternatievenafweging;
- Gunstige staat van instandhouding.

3.1 Wettelijk belang

De aanwezigheid en een overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de volgende soorten door vaststelling van het omgevingsplan kan, op basis van de quickscan, niet worden uitgesloten²:

- Kleine wolfsmelk
- Grote modderkruiper
- Poelkikker
- Rugstreeppad

² Aanwezigheid van de oeverwaluw kan inmiddels worden uitgesloten, zie hoofdstuk 3.

Kleine wolfsmelk en grote modderkruiper vallen beiden onder het beschermingsregime van “andere soorten”. Het wettelijk belang (waaronder een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd) voor deze soorten staat beschreven in artikel 8.74l van het Bkl.

Poelkikker en rugstreeppad vallen beide onder het beschermingsregime van habitatrichtlijnsoorten. Het wettelijk belang (waaronder een omgevingsvergunning kan worden aangevraagd) voor deze soorten staat beschreven in artikel 8.74k van het Bkl.

Het beschermingsregime van de habitatrichtlijnsoorten (Bkl 8.74k) is strenger dan die van “andere soorten”. Dit leidt ertoe dat wanneer wordt voldaan aan het wettelijk belang voor de habitatrichtlijnsoorten, er automatisch ook aan die van “andere soorten” wordt voldaan. In dit geval wordt het wettelijk belang van beide beschermingsregimes gevonden: *“in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.”*

Binnen de regio Rivierenland is sprake van een structurele behoefte aan grootschalige bedrijfskavels, met name voor de doelgroep XXL-logistiek. Uit provinciale ramingen blijkt dat de vraag in de periode 2025–2034 voor deze doelgroep ligt tussen de 33 en 71 hectare netto. Het beschikbare aanbod in de regio is beperkt en grotendeels onder optie of reeds uitgegeven. De beoogde uitbreiding van circa 9 hectare voorziet in een resterende behoefte aan grootschalige kavels en draagt bij aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Er is geen sprake van onaanvaardbare ruimtelijke effecten of overcapaciteit. De ontwikkeling sluit aan op het bestaande bedrijventerrein en is goed ontsloten via de A15 en het Amsterdam-Rijnkanaal. Dit betekent dat sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, vanwege de economische aard van de ontwikkeling.

3.2 Alternatievenafweging

Met het omgevingsplan wordt de juridisch-planologische mogelijkheid geboden om twee kavels van in totaal circa 9 ha in gebruik te nemen als bedrijventerrein. Deze kavels maken reeds onderdeel uit van het bestaande bedrijventerrein Medel. De kavels worden omsloten door andere bedrijfskavels en de ontsluiting vindt plaats via de bestaande wegenstructuur. Indien op een andere locatie circa 9 ha bedrijventerrein wordt ontwikkeld dan zal de impact daarvan op de omgeving groter zijn dan bij Medel het geval is. Alternatieven danwel optimalisaties met minder impact op beschermde soorten zijn daarmee niet aan de orde. Het bedrijventerrein Medel is bestemd voor grootschalige logistieke bedrijvigheid. De twee kavels van elk circa 4,5 ha zijn voor deze functie reeds aan de kleine kant. Een andere inrichting of afname van het beschikbare oppervlak leidt ertoe dat de kavels niet meer geschikt zijn voor de beoogde functie. Hierbij wordt nog opgemerkt dat bij de zuidelijke kavel een deel van het nu nog agrarische gebied zal worden ingericht met groenvoorzieningen en water.

3.3 Gunstige staat van instandhouding

Indien blijkt dat er beschermde functies van de betreffende soorten in het plangebied aanwezig zijn, en het plan voorziet in ontwikkelingen waarbij de Omgevingswet wordt overtreden zullen deze functies bij aanvraag van een omgevingsvergunning moeten worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

3.3.1 Kleine wolfsmelk

Door de geplande werkzaamheden verdwijnen mogelijke groeiplaatsen van kleine wolfsmelk in het plangebied. Voorafgaand aan de grondwerkzaamheden is het essentieel dat eventuele planten van kleine wolfsmelk de mogelijkheid hebben om in de zomer zaad te zetten. Aansluitend kunnen, in het najaar, de grondwerkzaamheden starten. De te vergraven bovengrond moet worden verplaatst naar geschikt leefgebied in de omgeving (of te behouden groene delen, zoals bermen en groenstroken, binnen het

plangebied). Op de plaatsen waar de grond met zaden van kleine wolfsmelk heen wordt verplaatst, wordt een beheer ingesteld dat is gericht op permanente vestiging van kleine wolfsmelk. Ook is de kans aanwezig dat in de jaren na de herinrichting spontaan kleine wolfsmelk in het heringerichte terrein (zoals bermen en groenstroken) zal opkomen. Voorwaarde is wel dat op potentiële nieuwe groeiplaatsen in het plangebied “lokale bodem” wordt gebruikt. Zodat er ook in het heringerichte plangebied geschikt leefgebied voor kleine wolfsmelk aanwezig blijft.

Kleine wolfsmelk staat op open, zonnige, vrij warme, vochtige, matig voedsel- en stikstofrijke, kalkhoudende, kleiige, niet te sterk bemeste, omgewoelde grond (leem, klei, löss en mergel). De soort groeit op akkers met graan of hakvruchten, op stoppelvelden, op braakliggende grond, langs spoorwegen en paden en op open plekken van dijken en bermen³. In de omgeving van het plangebied is veel vergelijkbaar biotoop, als de eventueel aanwezige groeiplaatsen van kleine wolfsmelk in het plangebied, aanwezig.

3.3.2 Grote modderkruiper

Grote modderkruiper komt mogelijk voor in de waterberging in het zuiden van het plangebied. Bij werkzaamheden aan (de oevers van) deze waterberging moeten eventueel aanwezige grote modderkruipers worden gevangen en in nabij gelegen geschikt leefgebied worden uitgezet. Er is direct ten westen van de bestaande watergang een geschikte watergang aanwezig (deze staat ook in verbinding met de aan te passen watergang). Het plan voorziet niet in het dempen van de aanwezige waterberging, maar juist in uitbreiding hiervan. Hierdoor zal het aanwezige leefgebied eerder worden vergroot, dan verminderen. Voorwaarde is wel dat bij wijzigingen aan de waterberging het leefgebied niet minder geschikt wordt voor grote modderkruiper. Geschikt leefgebied voor grote modderkruiper bestaat uit stilstaand (tot langzaam stromend) zoet water met veel modder en waterplanten op de bodem.

3.3.3 Poelkikker

Poelkikker komt mogelijk voor in de waterberging in het zuiden van het plangebied. Bij werkzaamheden aan (de oevers van) deze waterberging moeten eventueel aanwezige poelkikkers worden gevangen en in nabij gelegen geschikt leefgebied worden uitgezet. Er is direct ten westen van de bestaande watergang een geschikte watergang aanwezig (deze staat ook in verbinding met de aan te passen watergang). Het plan voorziet niet in het dempen van de aanwezige waterberging, maar juist in uitbreiding hiervan. Hierdoor zal het aanwezige leefgebied eerder worden vergroot, dan verminderen. Voorwaarde is wel dat bij wijzigingen aan de waterberging het leefgebied niet minder geschikt wordt voor poelkikker. Geschikt leefgebied voor de poelkikker bestaat uit schone, voedselarme en onbeschaduwde stilstaande wateren.

3.3.4 Rugstreeppad

Rugstreeppad komt mogelijk voor in de waterberging in het zuiden van het plangebied en de verlandende sloten aan de randen van kavels. Bij werkzaamheden aan (de oevers van) deze wateren moeten eventueel aanwezige rugstreeppadden worden gevangen en in nabij gelegen geschikt leefgebied worden uitgezet. Het plan voorziet niet in het dempen van de aanwezige waterberging en verlandende sloten. De waterberging zal juist worden uitgebreid. Hierdoor zal het aanwezige leefgebied eerder worden vergroot, dan verminderen. Voorwaarde is wel dat bij wijzigingen aan de waterberging en eventueel aan de verlandende sloten het leefgebied niet minder geschikt wordt voor rugstreeppad. Geschikt leefgebied voor de rugstreeppad bestaat uit ondiepe, (tijdelijke) wateren (zonder vissen) voor de voortplanting en schuilplaatsen zoals dood hout of stenen.

³ <https://www.verspreidingsatlas.nl/0494#>, geraadpleegd op 17 februari 2026.

4 Conclusie

Een eventuele overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de soorten: kleine wolfsmelk, grote modderkuiper, poelkikker en/of rugstreeppad hoeven de uitvoerbaarheid van het omgevingsplan voor de uitbreiding van het bedrijventerrein de Medel in Tiel niet te belemmeren. Met de bovenstaande onderbouwing van het wettelijk belang, een alternatievenafweging en een positieve beoordeling van de gunstige staat van instandhouding, kan een eventuele omgevingsvergunning flora en fauna-activiteit naar verwachting succesvol worden verkregen.